

Italija in Nemčija utrdili zvezo - Besedna pomoč Kitajski

V javnih govorih Mussolini in Hitler poveljevala drug drugega in povdarjala trdno zvezo med njunima državama. — Konferenca med obema diktatorjema se vršila za zaprtimi vrati. — Bojazen, da ju druge države ne razdvojijo.

Berlin, Nemčija. — Zvestoba med obema diktatorskima državama, Italijo in Nemčijo, bo ostala za vse večne čase neomajena in zveza med njima bo nerazrušljiva. Tak vtis bi utegnil dobiti opazovalec, ki je prisostvoval proslavam, katere so se prirejale zadnje dni na čast Mussoliniju ob njegovem obisku v Nemčiji, in poslušal govore obeh diktatorjev, ki sta se kar kosala med seboj v poveljevanju drug drugega. Da se je zveza med obema državama z Mussolinijevim obiskom v veliki meri utrdila, ni mogoče zanikati; vendar pa površen pogled v zgodovino vsakogar lahko prepriča, da taka "priateljstva" obstoje le tako dolgo, dokler se kaj pridobi iz njih in dokler kdo drugi kaj več ne obljubi.

Med tem, ko so bili razni javni govori prikrojeni za podložne mase, in se ne more dosti važnosti polagati na bombastične besede, ki so bile izgovorjene v njih, ker so bile namenjene le bolj v podžiganje čustev, bi bilo pa bolj zanimivo vedeti, kaj se je govorilo na konferencah med obema diktatorjema in njihovim spremstvom. Ravno tega pa javnost ne ve, ker so se vsi tako pogovori vršili za zaprtimi vrati. Le mali drobci so prišli v časopisje in gotovo je seveda, da le taki, ki ne bodo vrgli nikake sence na sedanjo sijajnost odnošajev med obema državama.

Toda celo iz teh malih drobcov se lahko razvidi, da oba diktatorja ne verjameta tako neomajno v nerazrušljivost medsebojne zveze, kakor sta to dopovedovala v javnih govorih. V časopisnih poročilih o konferencah se namreč vidi pritažen strah, da bi druge države ne utegnile razdvojiti obeh zaveznic in uropati eno od njih za se. Pregovor pravi, da kdor glasno kriči, kaže, da ga je strah, in nemški časopisi z vso ostroostjo kriče, da se je sklenilo na konferenci, da ne bo Nemčija nikoli dopustila, da bi Anglija in Francija pridobile Italijo za se in s tem razdrle zvezo. Menile so s razdrle zvezo. Menile so s tem zadnje razgovore, ki jih je imela Italija z omenjenima državama, pri katerih ste te obljubile Mussoliniju, da boste upoštevale položaj Italije v Sredozemlju in ji ne boste skušali okrniti njene velike vloge tamkaj, ako bo ta nasprotno pristala na to, da odtegne svoje prste iz Španije.

Očividno je moral Mussolini glede te točke barantati s Hitlerjem, da bi čim več iztisnil iz njega, in enako je očividno tudi, da je dobil Italijan ugodne pogoje, kajti sledila je nato skupna izjava, da zavzemate glede Španije da obe državi enako stališče. Kot posebna točka je nato

ELEKTRIKA ZA VSE

Predsednik otvoril velik vladni projekt.

Bonnerville, Ore. — Predsednik Roosevelt je ta terek slovesno otvoril obrat na tukajšnjem vladnem projektu, Bonnerville Dam, s čimer se je pričela proizvajati elektrika za okoliška mesta. Ta jez je zgradila vlada s stroški 51 milijonov dolarjev. Ob tej priliki je imel predsednik govor, v katerem je povdarjal, da bodo stopnjevale sledili še drugi podobni projekti, dokler ne bo končno vsaka hiša in farma v Ameriki opremljena z električno silo.

SENATOR BORAH OBISKAL PREDSEDNIKA

Boise, Idaho. — Kljub temu, da sta si v političnem oziru nasprotnika, sta imela tukajšnji republikanski senator Borah in predsednik Roosevelt prijateljski sestanek zadnji ponedeljek, ko se je predsednik na svojem potovanju mudil tukaj. Borah je bil celo povabljen na obed od predsednika. Isti dan se je objavilo, da bo predsednikov obisk v Chicagi, 5. oktobra, na njegovem povratnem potovanju kaj kratek; trajal bo namreč samo pol ure. Med tem časom bo predsednik prisostvoval otvoritvi novega mostu na Outer drive in imel ob tej priliki tudi govor.

NESREČA VSELED POMOTE VOZNIKA

Chicago, Ill. — Vsled pomote, ki jo je napravil voznik nekega potniškega busa, je prišlo pretekli ponedeljek zvečer do nesreče, v kateri so bile tri ženske nevarno ranjene, ostalih 47 potnikov na busu pa pretresenih in panično prestrašenih. Bus je vozil po Lake Shore drive proti severu in bi imel kreniti na Wilson ave. Pomota voznika je bila v tem, da je obrnil en blok prej, namreč na Montrose ave. Tukaj pa za bus z dvojnimi krovom, kakoršen je bil ta, ni vijadukt dovolj visok in streha busa je tresčila ob most.

SIN OBDOLEŽEN OČETO-MORA

Pottsville, Pa. — 16 let stari Jos. Consugar je bil pretekli ponedeljek aretiran pod obdolžbo, da je umoril svojega očeta. Oče je bil ustreljen med tem, ko je spal v postelji.

ŠIRITE AMER. SLOVENCŃA

sledila izjava, da boste Italija in Nemčija pritiskali na to da se odvzame Rusiji ves vpliv v Evropi, zlasti pa v Sredozemlju.

UPORI MED ŠPANCŃI

Vesti o uporih na obeh straneh v Španiji.

Hendaye, Francija. — Poročila, ki prihajajo iz Španije, kažejo, da mora biti špansko ljudstvo, na eni in drugi strani, že do grla sito vojne, in se dviga proti svojim lastnim voditeljem. Tako trdi eno poročilo, da je v mestu Saragosa med nacionalisti izbruhnil upor, ki pa je bil na krvav način potlačen in je bilo postreljenih okrog 800 upornikov. Druga vest pa ve povedati, da je na vladni strani prišlo do nove vstaje anarhistov v Barceloni, ki pa je tudi bila zadušena.

STROG ZAKON PROTI ČASOPISOM

Edmonton, Alberta. — V izrednem zasedanju zakonodajne tukajšnje kanadske provincine se namerava staviti nek predlog, ki bo imel namen, prepričati laži in obrekovanja v časopisju. Po zakonu bodo namreč časopisi prisiljeni, da navedejo ime avtoritete in vi-re, iz katerih so prejeli informacije za svoje članke. Vladi pa bo nasprotno dana pravica, da se brezplačno poslužuje vseh listov v svrhu pojasnitve, ako bo ugotovila, da se je priobčila kaka neresnična vest.

BENDIX DELAVCI PRAVLJENI ZA STAVKO

South Bend, Ind. — Kakor se je objavilo po zborovanju, ki ga je imelo okrog 5000 uslužbencev Bendix Products Corp., se je večina delavcev tega podjetja odločila za stavko, ako ne bo podjetje pristalo na zahtevo po zvišanju plače. Tzadnevna pogajanja se vodijo že skozi dva meseca. Zdaj se bodo ponovno podvzela in, ako se zdaj brezuspešno, ima unijsko vodstvo pravico proglasiti stavko.

AVTOMOBILISTOM ZA PETAMI

Chicago, Ill. — Divjim in brezobzirnim avtomobilistom se v tukajšnjem mestu brez usmiljenja stopa na prste, da se napravijo ceste varne pred njimi. Stotinam drugih avtomobilistov, ki jim je zaradi raznih prometnih kršitev od sodišča prepovedano, voziti avto za daljšo ali krajšo dobo, se je zadnji ponedeljek pridružil 14 novih; osem pa jih je bilo obsojenih na zapor.

KRIZEM SVETA

Managua, Niakragua. — Da pospeši uničevanje kobilic, ki so požrle letos velik del poljskih pridelkov, je tukajšnja vlada določila nagrado 30 centov, kdor prinese pet galonov kobilic v vladne urade, postavljene v to svrhu. London, Anglija. — Kakor se je v ponedeljek objavilo, je bogati industrijalec A. Grant, ki je umrl meseca maja, zapustil v svoji oporoki bivšemu min. predsedniku MacDonaldu znesek \$200,000.

Pariz, Francija. — Na obisk sta prispela semkaj zadnji ponedeljek bivši angleški kralj Edvard in njegova žena in bosta ostala tukaj okrog tri tedne. V doglednem času nameravata baje obiskati tudi Ameriko.

TERORISTIČNI ČINI V PARIZU

Pariz, Francija. — Celomesto je vznemirjeno zaradi ponavljajočih se bombnih napadov zadnje tedne in oblastem se do zdaj še ni posrečilo, da bi odkrile, od kod izvirajo ti teroristični čini. Zadnji ponedeljek je bil izvršen zopet tak napad, ki pa se ni posrečil. Bombo so našli pred vratmi stanovanja znanega francoskega generala Pretelata, ki je bila sicer vžgana, a je bila nekaj pokvarjena, da k sreči ni eksplodirala.

JAPONSKA OBSOJENA

Celokupna zbornica Lige narodov obsodila barbarske napade Japonske na civilno prebivalstvo.

Zeneva, Švica. — Japonska je postala garjeva ovca v družini svetovnih držav. Kot tako jo je ta terek proglasila celokupna zbornica Lige narodov, in sicer zaradi tega, ker s svojimi aeroplanskimi napadi pobija civilno prebivalstvo, ženske in otroke na Kitajskem. Ta obsodba se je proglasila enoglasno.

Ta korak Lige je brez dvoma hvalevreden, ker kaže da diplomati priznavajo, da niti v vojni ni vse dovoljeno, vendar pa bo imel kaj malo vpliva in je samo nekako besedno zadoščenje Kitajski. Možno je, da se bo Japonska vzdržala takih barbarskih napadov na za nekaj časa, in zadnja poročila v terek so celo potrjevala to pričakovanje, ker Japonci v resnici niso napadali stanovanijskih delov kitajskih mest. Zadeva pa bo kmalu pozabljena in Kitajski ka trpela kot prej. Nič namreč ni Liga sklenila, da bi se Japonska s silo primotala k upoštevanju te človečanske obzirnosti.

UGANJAL BIGAMIJO Z OTROCI

Dover, N.J. — V tukajšnje zapore je bil vtaknjen neki 27 letni Theod. Flatt, Jr., ki se bo moral zagovarjati pod obdolžbo dvoženstva. Aretiran je bil sicer kot kršilec parole, toda pozneje so prišli na dan podrobnosti njegovega privatnega življenja. V letu 1931 se je oženil z neko 13 let staro deklico. Ne, da bi dobil zakonito razporek, se je pred par tedni zopet oženil pred nekim mirovnim sodnikom, in sicer zopet z nekim otrokom, 12 letno Heleno Black.

Iz Jugoslavije

Skupina tolovajev in roparjev se klati po črnomeljski okoličnici in dela škodo prebivalstvu, četudi je noč in dan na straži. — Nevaren požar na Notranjskem, ki je uničil tri kmetije. — Druge vesti.

Roparji in vlomilci okoli Črnomlja

Črnomelj, 5. sept. — Meseca avg. t. l. je bilo vlomljeno v več vaseh, v Nemški Loki, pri Kraljih, v Brezovici, na Dobilčki gori, Tančji gori (tu je bilo v eni noči šest vlovov izvršenih), v Tribučah itd. Najhuje med vsemi okra-denci sta vsled tatvine in vlovma prizadeta zakonca Legat (orožniški narednik v pok.) na Dobilčki gori, kjer sta sedaj na oddihu v poletju. Dne 18. avgusta je bilo v noči med 11 in 12 na zelo spreten način vlomljeno. Pokradli so vso obleko, perilo, obuvalo, posteljnino, denar, zlatino in drugo, v skupni vrednosti 12.735 din. Vseh teh vlovov je po ljudski govorici osumljena organizirana ciganska tolpa, kakih 5-7 članov. Oborožena s samokresi se klata po okraju in je ljudstvu v velik strah in preobutno škodo. Poizvedbe za temi rokoma-varharji so ostale do sedaj brezuspešne. Prisiljeno je ljudstvo, da si samo noč in dan straži. Kje tiči tukaj vzrok, da se ta tolpa ne izsledi, je vsem nerazumljivo.

Tri kmetije zgorele

Stari trg pri Rakeku, 3. sept. — V sredo, 1. septembra okrog pol 10 zvečer se je dvignil sredi vasi Pudob pri Starem trgu velik plamen. Ljudje so že vsi legli k počitku; preden so jih vzdramili kliči "Gori!", sta že bila v ognju dva skednja. Ogenj je izbruhnil v Vilarjevem skednju, ki je last Ljubljanske kreditne banke. Z bliskovito naglico se je širil plamen, objel bližnji skedenj Mulca Janeza, p. d. "Rajdka." Ker ni bilo v tem kratkem času ne gasilnih priprav ne ljudi, je ogenj z lahkoto prešel na najbližji skedenj Ant. Kandareta, posestnika in lesnega trgovca. Še preden pa so prišli domači gasilci iz Pudoba, se je vnela šupa lesnega trgovca Kandareta, kjer je bilo shranjenega okrog 3 vagonne trdega lesa. Vse je kazalo, da bomo doživeli podobno nesrečo, kakršna nas je že zadela pred šestimi leti v Nadlesku. Medtem so že prišli gasilci iz Starega trga in Ložani z motoriko. Z velikimi naporji se je posrečilo omejiti požar, ki se je že lotil pekarije Ludovika Ožbolta in sosednih hiš. Prizadeti trpe občutno škodo, ki znaša čez 100 tisoč din in so le delno kriti z zavarovalnino. Največ škode trpi Anton Kandare. Zgorelo mu je gospodarsko poslopje, hlev in vsa letošnja krma. Samo na lesu (imel je v šupi le boljši les, jesen, javor, brest) trpi čez 30.000 din škode. Nič manjša ni škoda

na ostalih dveh kmetijah, zlasti pri Mulcu Janezu s št. 29, ki mu je poleg skednja in hleva zgorela vsa krma in vse gospodarsko orodje.

Vzrok požara še ni znan. Sumijo pa, da je bil ožen podtaknjen, ker v poslopju, kjer je požar izbruhnil, nihče ne stanuje.

Roparski napad na samoti

Iz Račeč poročajo, da je bila neke noči napadena družina Brlogar na Starem dvo-ru. Dva maskirana moška sta o polnoči vdrla v hišo in začela pretepatvati obe sestri Brlogarjevi. Njih krik so zaslišali sosede, ki so prihiteli na pomoč in roparje pregnali.

Modras ga je pičil

V gozdu pri Dobrni je modras pičil 33 letnega dninarja Dominika Trnovška s Klanca pri Dobrni. Pičil ga je v desno nogo in so morali Drnovška odpeljati v celjsko bolnico, kjer so mu zdravniki rešili življenje.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Ljudmila Roblek, bivša notarska uradnica stara 85 let. — V Jarenini je umrla Marija Šketa, vzgledna kmetiška žena stara 64 let. — V Mariboru je umrl Ivan Gec, bivši organist v Senožečah na Notranjskem, kjer je orglal nad 50 let.

Ob imetje

V Spodnji Dobrovi, tako poročajo iz Maribora, je zgorela lesena stanovanijska hiša zidarja Rudolfa Kaiserja. Ogenj je revedu uničil vse njegovo imetje.

Zanimiva stotnica

Letos mineva sto let, ko je prvič izšel molitvenik "Življenja srečen pot", katerega je napisal Anton Martin Slomšek slovenskim fantom.

Katoliška družina brez katoliškega časopisa, je brez varuha proti laži-tisku.

DENAR V STARI KRAJ

pošiljamo po dnevnem listu. Včera je bilo naše cene:

V Jugoslavijo:		V Italijo:	
Za:	Din:	Za:	Lir:
\$ 2.55	100	\$ 6.50	100
\$ 5.00	200	\$ 12.25	200
\$ 7.20	300	\$ 30.00	500
\$ 11.65	500	\$ 57.00	1000
\$ 23.00	1000	\$ 112.50	2000
\$ 45.00	2000	\$ 167.50	3000

Pri večjih svotah poseben popust.

Za izplačila v dolarjkih: a \$5. pošljite \$5.75. — Za \$10. pošljite \$10.85. — Za \$25. pošljite \$26.00. Dobivamo denar tudi iz starega kraja sem.

Vsa pisma pošljite na: JOHN JERICH

1849 W. Cernak Rd., Chicago, Ill.

Na neko ladjo so bili v pristanišču San Pedro, Cal., že naloženi bojni aeroplani, namenjeni za Kitajsko. Na odredbo predsednika, da se ne smejo nikake vojne potrebščine pošiljati niti na Kitajsko, niti na Japonsko, na ladjah, ki so last Zed. držav, se je pa moralo blago zopet izločiti.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoev po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Sredozemska kriza

Zadnje tedne je nastala v Sredozemlju zaradi španskih dogodkov in v neposredni zvezi z njimi napetost, ki nas precej spominja na ono izza abesinske afere. Ozadje je drugačno, problemi pa so isti. Kakor je tedaj Velika Britanija posegla v višek napetosti s sklenitvijo posebne sredozemske pogodbe o medsebojni pomoči, tako sta se tudi sredi sedanje sredozemske napetosti zatekli francoska in angleška diplomacija k podobnemu sredstvu, ko sta se odločili za sklicanje sredozemske konference.

Po zamisli Pariza in Londona naj bi se nova konferenca omejila v prvi fazi samo na najnujnejše delo za ohranitev miru v sredozemskem bazenu. S tem bi se španski krizi odvzela sedanja ostrina in bi se nato morda vendarle našla osnova tudi za kak širši sredozemski sporazum.

Piratstvo, ki se je v poslednjem času razvilo v zapadni in celo v vzhodni polovici Sredozemskega morja, začneja že resno ogrozati vso plovo po tem morju. Najnovejši incidenti z nekaterimi angleškimi in sovjetskimi parniki vzbujajo med diplomati upravičeno zaskrbljenost. Razumljivi sta zlasti zaskrbljenost in vznemirjenost, ki se polasčata Pariza in Londona. Sredozemski problem se pred njima tudi to pot pojavlja kot tipični prostorni, strateški problem. Obe ga tudi presojata predvsem s tega vidika. Sedanje piratstvo resno ogroža tako francoske zveze z Afriko kakor angleške od Gibraltarja proti Daljnemu vzhodu.

Angleška zaskrbljenost je tem večja, ker je izbruh japonsko-kitajske vojne na mah silno prizadel angleške interese tudi ob Pacifiku. Tako se ob enem neresenem problemu kopicijo novi in vprašanje obrambe in zavarovanja interesov velikega britanskega imperija postaja od dne do dne bolj kočljivo. Ves ta neugodni razvoj zahteva nagle odločitve. Na napade "neznanih" podmornic je Anglija že reagirala s povečanjem svoje sredozemske mornarice, toda za zavarovanje imperija so potrebni še drugi koraki. Priprave nanje pa zahtevajo časa. Ob primernem upoštevanju te okolnosti lažje razumemo angleško previdnost, da ne rečemo neodločnost v mnogih tekočih zadevah, v katerih je prizadet prestiž britanskega imperija. Tedaj tudi razumemo, zakaj se Anglija tako krčevito in s tolikšno ljubeznijo oprijemlje slehernega novega pomirjevalnega ali zavlačevalnega predloga.

Eden izmed takih predlogov je bil najnovejši francoski predlog, na podlagi katerega se je sklicalo posebno konferenco vseh sredozemskih držav, ki naj bi se čimprej sporazumele glede skupnih ukrepov za zavarovanje plovo v Sredozemskem morju in za preprečenje nadaljnjih piratskih napadov, ki so v popolnem nasprotju z veljavnimi mednarodnimi postavami. Program konference je bil čisto neposreden, zajemljiv. Njen namen ni bil za sklenitev kakage političnega pakta med sredozemskimi državami, marveč zgolj tehnični sporazum o ukrepih proti piratom in to brez ozira na njihovo pripadnost k tej ali oni državi.

Ta konferenca pa ni rodila zadovoljivega uspeha. Prišli so do nekega dogovora za skupno patroliranje Sredozemskega morja. Ali to je pa vse. Le to se je morda doseglo, da je malo omililo napetost teh zadnjih dni, ki se je pojavila z najnovejšimi španskimi dogodki.

Franciji in Angliji je pa še vedno, kakor zgleđa neposredni cilj pred očmi le samo omejitev španske državljanske vojne, da bi zaradi nje ne nastala nevarnost za njuna pota v kolonije. Naravnost rečeno, to je le že samo še skromno nastopanje obeh veselil. Vsi sklepi konference pa bodo prej ali slej pozabljeni.

Vprašanje italijanskega in nemškega sodelovanja, ki je po poslednjih odgovorih obeh vlad bilo izključeno, bo tudi paraliziralo sleherni pobudo ostalih dveh veselil. To pa ne bo imelo tistega uspeha in odločilnega utisa, kakor bi ga sklepi konference imeli drugače.

Že v preliminarinih razgovorih med Londonom in Parizom se je pojavilo kočljivo vprašanje, koga naj Francija in Anglija povabita na konferenco: samo sredozemske države ali tudi one, ki posredno meje na Sredozemlje, torej

Rumunijo in Rusijo, ali pa celo samo nekatere sredozemske države. Rusija, Španija in Nemčija so povzročale največje težave. Prva je na dogodkih v Sredozemlju nedvomno močno interesirana, toda njeno sodelovanje je odbilo Italijo in Nemčijo. Španija je razcepljena v dva tabora: kateri naj pride v poštev? Povabilo samo valencijski vladi bi odbilo Italijo in Nemčijo; povabilo obema španskima taboroma pa bi pomenilo indirektno priznanje Francove vlade kot vojskujoče se stranke. Zato ni bil povabljen noben španski zastopnik. Sodelovanje Italije brez Nemčije, dasi ta ni sredozemska država in tudi nima tam svojih posebnih interesov, pa pomeni v sedanji mednarodni konstelaciji afont proti osi Rim—Berlin. Sovjetska nota v Rimu je položaj še bolj zaostrila, obenem pa nudila Rimu in Berlinu dober izgovor.

Po vsem tem izgleda, da se je konferenca ubila že v teh "malenkostih", ki danes tako močno vplivajo na dobro ali slabo voljo nekaterih držav. Anglija in Francija sta nedvomno spet na umiku in svet se ponovno z radovednostjo sprašuje, kakšna bo njuna reakcija.

SMRTNA KOSA NA ZAFADU

Colorado Springs, Colo.

Poročati imam žalostno novice iz naše naselbine, da je namreč dne 13. sept. preminula skrbna in ljubljena soproga in mati Mrs. Apolonia Vidmar, dobra naročnica Amer. Slovenca, ki je bila že dolgo časa bolna; prejemale je sv. zakramente, kot dobra katoličanka in se tako dobro spravila z Bogom. — Pokojna Mrs. Vidmar je bila rojena v vasi Kozarje pri Ljubljani in je dosegla starost 56 let. — Njen pogreb je bil 15. sept. iz Sacred Heart cerkve s sv. mašo, pokopana je pa bila na Fairview pokopališče. — Mrs. Vidmar zapušta žalujočega soproga, pet sinov in dve hčeri; v starem kraju pa zapušta brata, sestro in več drugih sorodnikov, kakor tudi več prijateljev v Leadville, Denverju in Pueblu. — Kako je bila pokojna spoštovana od mnogih, je pričal njen velik pogreb in številni veni. — Naj v miru počiva in naj ji sveti večna luč, prizadeti družini pa iskreno sožalje nad izgubo dobre matere.

Kar se dela tiče, tukaj le bolj počasi gremo naprej. To poletje smo imeli veliko obiskov iz raznih krajev Amerike. Bilo je med številnimi obiskovalci tudi veliko Slovencev, ki so si ogledovali naše gore, zlasti pa šli na sloveči Pikes Peak, ki je nad 14.000 čevljev nad morjem. — Pozdrav rojakom in bralcem Amer. Slovenca.

M. Kapsh

Tisti, ki je dejal, da je vse minljivo, je pozabil na neumnost.

Človeka pozna dobro le tisti, ki pozna tudi svoje slabosti.

Najlažje je hliniti sočutje, zato tudi vsak tako hitro pozabi nesrečo drugih.

KAJ TAKEGA PA ŽE DOLGO NE...

Brežice, Jugoslavija

Kdo bi zmirom tužen bil? To ne more biti, Bog je pamet mi delil, tužnost razpodi.

Bilo je 29. avgusta 1937 leta. Ta dan popoldne ob 2. uri je bilo celo mesto Brežice na nogah ter v vselem razpoloženju. Kako tudi ne! Saj je pet gasilskih godb sviral po mestu. Kaj neki je bilo? Blagoslovitev in razvitje prapora ali zastave gasilske čete sreza ali glavarstva Brežice smo slavili. Vsa slovesnost se je vršila v velikem obsegu. Možje in fantje gasilci v svojih lepih uniformah so se postavili. Tudi na podpisane niso pozabili. Imel je podpisani za to svečanost primeren slavnostni govor. Prijatelj gasilske ideje se je bilo zbralo prav veliko število. Vsi smo zatrjevali, da kaj takega pa že dolgo ni bilo v pozabljenih Brežicah.

Kaj takega pa že dolgo nisem slišal iz ust priletnega možaka Pavla. Ko ga srečam, je mož mrmral sam s seboj: Vse bo popravljeno je hitel pripovedovati, če mi kdo odkupi za 2 milijona moje siromaštvo. Žalostno mi je povedal, da nihče ne kupi siromaštva. Kot vse kaže bo zgovorni Pavel še dolgo prodajal svoje siromaščino, ker pri nas je malo denarja.

Podpisani je zelo radoveden kako bo lemontski čebelar in medničar Rev. John letos slavil medeno nedeljo. Kamorkoli pridem povsod tožijo, da je slabo leto za čebele. Kaj takega pa že dolgo ne kot letos. Mislim, da bodo letos na medeno nedeljo tudi v Lemontu med lizali skozi steklo. Bog jim žegnaj pa na ustnice naj pazijo, da se ne ranijo ob steklo, ker se rado zdrobi.

Imamo nenavadno slabo, doževno leto. Zato tudi letina ne bo nič kaj prida. Kaj takega pa že dolgo ne kot letos namreč toliko padavine! Letos pride pri nas velikokrat na vrsto francoski pregovor. Le pazno berite, da boste dobro in prav umeli, ce-

njeni bravci A. Slovenca.

TOLIKO HRUŠČA ZA ENO OMELETO. Izborne ameriške kuharice že dobro veste kaj je omeleta. Ampak pregovor — toliko hrušča za eno omeleto — vam je najbrže še neznan. To je navaden francoski pregovor, ki pravi, da je veliko dela in malo učinka, ali pa da se zaradi kake malenkosti preveč vznemirjamo. O početku tega reka: "tant de brnit pour une omelette" pripoveduje Voltaire. Pesnik Desbarreaux, ki je umrl l. 1675, je bil v gostilni na hrani. Nekega dne naroči pesnik omeleto, zunaj je bil pa velik vihar. Ko gostilničar prinese pesniku naročeno omeleto, je tako zagrnelo, da se je kar sesedel. Pesnik je hotel naravne sile pomiriti, vrigel je omeleto skozi okno ven z besedami: Toliko hrušča za eno meleto.

Kaj takega pa že dolgo ne. Poznam šaljivega možaka, ki se redi od same zadovoljnosti, hudočnosti ter nagajivosti. Tako se redi, da mu koža poka. Zadoljivo se razleguje pa hudočno pripominja, da ima revmatizem. Čatežke toplice niso za tak revmatizem.

Ko boste naslednje vrstice prebrali, boste pa tudi vi, cenjeni bravci, vzdihnili: "Kaj takega pa že dolgo ne!" Prosim, da berete pazljivo. Na Štajerski strani imajo Oslico, katera je visoka 863 metrov. Ali ni to velika Oslica? Kaj takega pa že dolgo ne! Pa ne smete misliti, da je to štirinogata oslica, ki pravi i-a, i-a. Ne, ne! Kdor je turist ali hribolazec in si ogleduje lepote Bohorja nad Rajhenburgom, pride tudi do 863 metrov visoke Oslice, to je velik planiški pašnik, na katerem dobijo že tudi precej planinskih rož. Po zimi se pa nudijo na Oslici krasni smučki tereni za začetnike in izvežbane. Še to povem, da sem bral, da namerava podružnica slov. planin. društva postaviti planiško kočjo na Oslici. Cenjeni bravci A. Slovenca, sedaj pripoznate, da je razloček, če pišete oslico z malo črko ali pa, če pišete Oslico z veliko začetno črko.

Kaj takega pa že dolgo ne. Štirje mriči hkrati. Le počasi in pazno berite, dragi čitatelji A. Slovenca. — Mala Jožica je priletela vsa zasopla od soseda in je začela v eni sapi pripovedovati, kolika nesreča jih je zadel: "Oh, pomislite, kar štiri ženske so naenkrat umrle." Mati zjame z glavo in pravi: "Jožica, ti si gotovo napak slišala." — "O ne, mama, sama sem brala, saj je tiskano: Naša preljuba soproga, mati, sestra in teta."

Kaj takega pa že dolgo ne! Da ljudje kradejo drva, to že. Ampak, da hudiči drva kradejo, to pa gotovo še niste slišali, cenjeni bravci A. Slovenca. Prosim, pa berite nadalje. — Katehet pravi: Tonček, rekel si, da je v peklju več en ožen. Zakaj se ta ožen imenuje več en? Tonček odgovori: "ker vedno gori." Katehet nadaljuje: "Tonček, ali mi znaš povedati, zakaj vedno gori?" Tonček se odreže: "ker vedno nalagajo drva." Katehet zopet vpraša: "Pa, ljubi Tonček, premisli, kje bodo pa dobili toliko drv?" Tonček drzno pripom-

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Obiskali so nas

Chicago, Ill. — Te dni so nas obiskali Mr. Martin Svete in njegova soproga Mrs. Frances Svete ter sin Edward Svete iz Waukegan, Ill. Mudili so se po raznih opravkih v Chicagu in so ob tej priliki obiskali tudi našo tiskarno in naš urad.

V domovino

Cleveland, O. — Ta mesec je odpotovala proti New Yorku Mrs. Ana Cerar, hčerka Mr. in Mrs. Zavavnik s 43 ceste vzhodno. Vkrcala se je v New Yorku na parnik Normandie, ki jo popelje čez sinje morje. Odpotovala je k svojemu možu v Št. Vid nad Ljubljano, kjer ima trgovino in posestvo.

Nesreča pri igri

La Trobe, Pa. — Pred kratkim je bil tukaj tekmo nogometne tekme po nesrečnem naključju ubit igralec 20 letni Joseph Zobec. Njegovi soigralci so ga podrli na tla tako nesrečno, da je kmalu potem izdihnil.

Delavec se ponosrečil

Sheboygan, Wis. — Znatno se je pred kratkim poškodoval tukajšnji rojak Frank Štih. Zaposlen je bil na nekem odru, ki se je zrušil in tako je Štih s tramovjem vred padel na tla. Zlomilo mu je kost v nogi in poleg tega je dobil tudi notranje poškodbe, da so ga morali odpeljati v bolnišnico sv. Nikolaja.

Še ena nesreča

Moon Run, Pa. — Zadnji teden je bil ubit od avtomobila rojak Peter Razpotnik,

ni: "Jih pa hudiči kradejo." Ko boste prebrali današnji moj dopis, cenjeni bravci A. Slovenca, boste tudi vi sami pripomnili: kaj takega pa že dolgo ne. Jaz vam pošljem preko morja jugoslovanski pozdrav, četudi nikoli ne dobim odzdrava.

p. B. W.

KAJ ZMORE ČLOVEK S 40 LETOM

Prof. Anderson, ravnatelj fizikalnega zavoda yalskega vseučilišča, odgovarja na vprašanje, "da-li smo s 40, letom že stari", s spertnega stališča in pravi da more biti človek v tej starosti dobi, če ima le zdrave organe, telesno na isti višini kakor kukšen 20 letnik. Vedno gre le za vprašanje volje. Za neke sportne vrste seveda ta starost ni primerna. Tekalci in boksačji morali svoje kariere končati v svojem 35. letu. Telo si lahko še nadalje vežbajo, morajo ga pa prevelikega napora štediti. So pa tudi izje-

star okoli 60 let. Doma je bil izvasi Briše pri Kolovratu in že več let vdovec, ki zapušta štiri sinove in tri hčere.

Rojenice

Milwaukee, Wis. — Vile rojenice so se zglasile pji družini Anthony Tratnik in pustile za spomin krepkega sinčka. Rojenice so bile v gosteh tudi pri družini Maks Lončarič in tudi njim prinesle v dar luštnega fantka. Nadalje so se oglasile tudi pri družini Frank Orešnik in jim podarile zalo hčerko.

V domovino

Cleveland, O. — Zadnji teden je odpotoval v staro domovino v Ljubljano, g. Julij Slapšak, šolski ravnatelj. Na poti ga je spremljal njegov sin Rev. Julij Slapšak, ki se je podal na kratek obisk v domovino.

Smrt pobira

— V Gilbert, Minn., je umrl Edward Sever rojen v Ameriki.

— V Clevelandu, O., je umrla Katarina Herg, rojena Trojko, doma s Prjamskega v starosti 42 let. Zapušta soproga in pet otrok.

— V Rankin, Pa., je umrla Mary Gornik, v starosti 31 let. Rojena je bila v Ameriki. Pred šestimi leti je dobila težke poškodbe, katerim je sedaj podlegla. Zapušta starše, dva brata in sestro.

— V Jolietu, Ill., je umrl rojak Joseph Panian, v visoki starosti 81 let. Pokojni se je leta 1894 udeležil ustanovnega zborovanja KSKJ., kot član pripravljalnega odbora za ustanovitev Jednote. Rojen je bil na Dolenskem.

— V Clevelandu je umrla Antonija Ulčakar v starosti 70 let. Doma je bila iz vasi Krasce pri Moravčah in je prišla v Ameriko pred 37 leti. Zapušta moža, dva sina in tri hčere ter tri brate, v stari domovini pa dve sestri.

me: tako so imeli v Kalkuti nekega tekača, Williama Pricharda, ki je štel 55 let, pa je v tej starosti pri teku na 220 yard z uspehom lahko vsakemu svojemu konkurentu dal 20 yard naskoka. Couzens, slovit kolesarski dirkač, je štel že 50 let, ko je v dirki na 50 milj dosegel prvo mesto. Pet let pozneje je bil v dirki na razdaljo 1000 milj še vedno tretji.

VLADNI DOHODKI VIŠJI ZA MILJARDO DOLARJEV

Washington, D. C. — V zadnjem fiskalnem letu, ki se je končalo s 30. junijem, je federalna vlada, kakor objavlja zakladniško tajništvo, nakolektala na davkih nad milijardo dolarjev več kakor v letu prej. Skupni dohodki iz davkov v tem letu so znašali nad štiri in pol milijarde dolarjev.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

TARZAN IN LEOPARDSKI LJUDJE

(112)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Srečno so prišli Tarzan in Walter iz templja in namerili pot k obrežju reke, kjer je bilo več čolnov Leopardskih ljudi. Tarzan je odvezal ves pri vezane čolne in jih porinil daleč v reko, da bi se ti, ki so v templju ne mogli rešiti, dokler ne pride Orandova in Tomova vojska in ne uniči templja in ljudi.

V enega izmed čolnov, katerega je bil Tarzan ohranil, se je vsedel z Walterjem in z malo opico Nkimo in odpeljali so se s tega strašnega kraja na drugi breg. Niso še dolgo vozili ob bregu, ko je Tarzan ukazal, da se vstajajo. Tukaj je Tarzan z opico stopil na suho, Walterju pa je dejal naslednje:

Pojdi naprej v Leopardsko deželo, toda bodi previden, da ne naletiš na Leopardske ljudi. Jaz grem in poiščem belo deklico... Nekako v tem času je Bobolo s svojimi privrženci pristal s par čolni ob bregu reke in stopil na suho. Bobolo je nameraval tukaj skriti Kali Bwano, kjer bo za nekaj časa na varnem.

S seboj je namreč imel nekaj neprijaznih črncev, Betetov. Ki so se parkrat skazali kot dobri in zanesljivi. Tekaj, si je mislil, bo Kali Bwano na varnem pred zasledovalci. — Tako se je bela deklica znašla med novimi divjaki, ki so jo vlekli v temno džunglo. Kaj bo z njo, ni vedela. Zela si je surti.

DVOJNI JUBILEJ

Častiti P. Benigen Snoj, župnik pri sv. Tereziji v Johnstownu, obhaja letos dvojni jubilej in sicer, 17tega tega meseca je minulo 70 let od kar je zagledal luč sveta. Na skromen način, kakor je njegova navada, je v tihi molitvi praznoval svoj sedemdeseti rojstni dan. Lepa doba je to, zlasti za moža, ki je imel skoraj celo svoje življenje le skrbi in težave. Mnogo truda in skrbi je bilo predno je privedel Slovence v New Yorku

„Za duše, ki so mi izročene od Boga je vse lahko prenesti. Z mladeniško vnetim duhom še danes deluje za zveličanje neumarjotič kot župnik na gričku sv. Terezije. Želimo mu še mnogo zdravih let v blagor rojakov in v čast Boga. Dne 8. oktobra tega leta bo pa obhajal častiti Father Snoj zlati jubilej svojih prvih redovnih obljub. Lepa doba je to tudi, katera je dana lahko rečemo, samo od Boga izvoljenim

REV. P. BENIGEN SNOJ, OFM.

Ki je te dni dosegel sedemdeset let življenja — namreč sedemdeset letnico ter bo ob enem slavil te dni 50 letnico svojih prvih redovnih obljub. Bog ga živi še mnogo let!

lastno župnijo. Veliko bolj težavno je pa še bilo to v Johnstownu, kjer sedaj župnikuje, ustanoviti župnijo in pozidati cerkev, v času najhujše depresije. Bilo je mnogo takih, ki so mu nasprotovali, kjer so mogli, še celo taki, ki bi mu morali iti na roko, so mu jemali z svojimi dovtipi korajžo. Toda mož, kakor je Father Snoj, se ni ustrašil. Pogumno se je lotil dela z zaupanjem na božjo pomoč kljub svoji starosti mladeniško mnogokrat poprijel sam za težko delo. Blago pokojni Father Kajič mu je rekel ob neki priliki, katera je bila težko izpeljiva: „Brate, ti imaš železno srce in potrpežljivost pa sv. Terezije, kajti drugače ne bi mogel držati. A, p. Benigen mu pravi:

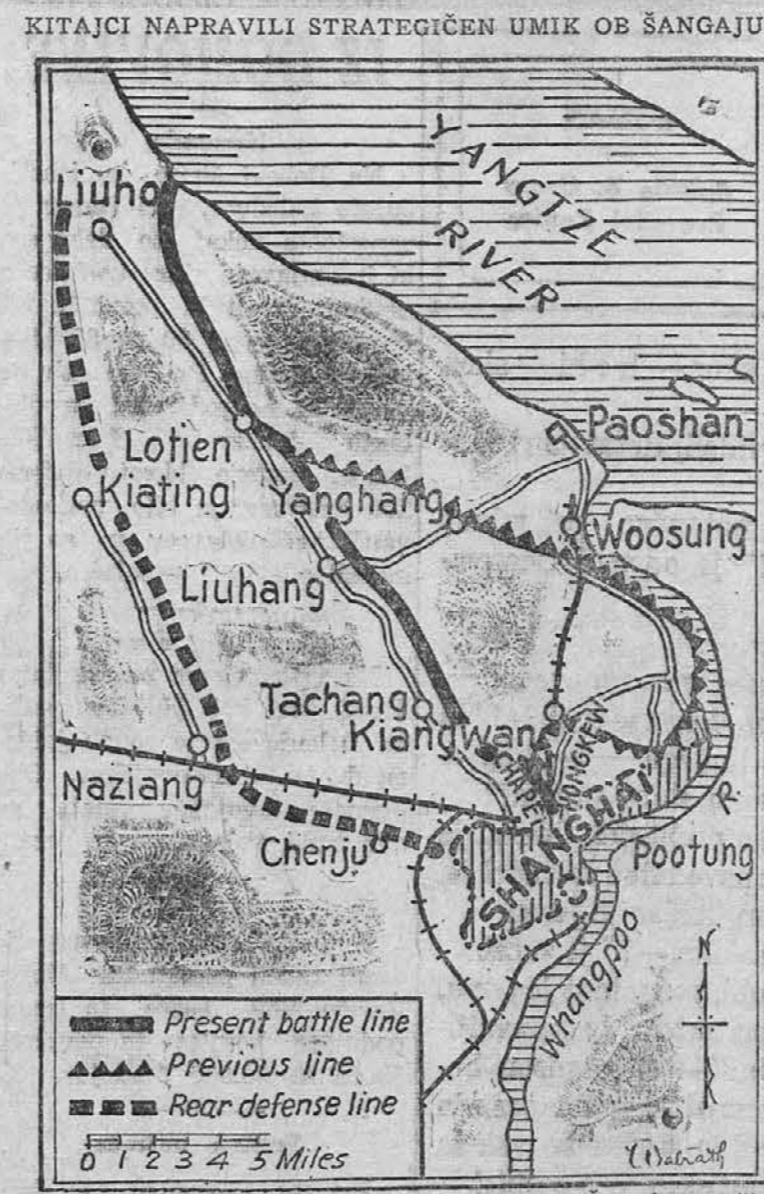
dušam. Naj tukaj omenim le par besed, kako je bilo z njim pred 50timi leti, ko je prispel v Kamnik kot bogoslovje. Bil je tako slabega zdravja, da so splošno mislili, da ne bo dosegel nikoli svojega cilja. Eden se mu izrazi, „no ti pa ne boš dolgo vlekel.“ P. Benigen mu odgovori: „Kakor Bog hoče! On vodi naša pota.“ Res očitno spoznamo, da je Bog vodil njegova pota, da ga je ohranil toliko let v spodbudo svojim sobratom in v blagor neumarjotič duš. Naj ga dobri Bog ohrani še mnogo vrsto let zdravega in čilega med nami, da se bomo z njim veselili čez tri leta zlatomašne Glorije in tja do jeklene. **BOG VAS ŽIVI FATHER SNOJ!**

20 LET V POSTELJI - ZDAJ HODI IN JE ZDRAVA

V Lurdu, 23. avg. 1937. Treba je, da poiščem v bolnišnici vse tiste, ki so čudežno ozdravili. Pridem do bolnišnice žalostne Matere božje. Bolnišnica je kakor živ panj. Vsa stavba hrumi. Bolničarke imajo polne roke dela, da pripravljajo bolnike na pot. V posebni dvorani je pet oseb, ki so nenadoma ozdravile. Vsakdo jih hoče videti. Pri pragu stojita dve bolničarki, ki ne pustite nikogar v dvorano. K sreči zagledam neko gospo bolničarko, ki me pozna iz Urada za konstatacije in ta me povede v dvorano. Velika bela dvorana je polna postelj, na katerih ležijo bolnice, ki so pripravljene za odhod. Prijazne bolničarke jim pripravljajo prtijago, katere glavni del je povsod sveča iz Lurda. Kdo ve, mogoče bo ta sveča skoraj gorela ob smrti katerega človeka, katerega duša je našla tolažbo v Lurdu. Zakaj usmiljena lurska Gospa ne pušča nikogar brez tolažbe od sebe iz Lurda. A kje, so čudežno ozdravljene? Lahko jih je najti. Odvedejo me k prvi. Ondi mi kaže gospa: „Izprašajte jo vse, boste slišali jako zanimive stvari.“ To je g. Yvone Mignon, postelja 74. Njena prtijaga je siromašna. Gospa je sloke postavne, ima naočnike, lica so ji rumena, besede skromne in izbrane. Nerada govori veliko o sebi, a na vprašanja odkrito izraža svoje misli. Na prsih ji visi bela vrvica z listkom, ki je znak belega vlaka (bolniškega vlaka). Na listku je ime, priimek in številka postelje. To so same

opombe, potrebne za transport bolnikov. Pustila je ta listek na sebi: strašen znak muke, ki jo je leta in leta potrpežljivo prenašala in znak previdnosti božje: bila je bolezen, zdaj je ni več! Njen primer je resnično pomemben. Dala mi je tele informacije: **Kocna se je 31. januarja 1909 v Parizu. Njeni starši so bili ja-kor revni. Ko ji je bilo 9 let, so ji starši umrli. Ostala je sama. Ima brata Juliana v Parizu, ki je mesar in je brez vere kakor tudi drugi njeni sorodniki, izmed katerih so nekateri očinski brezverci in brezbožniki. Od svojega 7. leta dalje je bolehal, a zdaj ji je 27 let. Torej 20 let so jo nosili iz bolnišnice v bolnišnico, iz sanatorija v sanatorij! Na pamet zna že kar ves seznan francoski bolnišničar in sanatorijev. Zdravila se je na stroške mesta Pariza. Njena bolezen: tuberkuloza v pljučih, tuberkuloza v srcu in tuberkuloza v hrbtenici. Dvajset let bila neprestano bolna, predmet vseh mogočih zdravniških eksperimentov, ki pa niso nič zalegli. Postala je tako rekoč pravo „pohišstvo“ bolnišnice. Toda to veliko trpljenje je bilo prešinjeno s krščansko vero. Za bolnico so se zanimale „Gospo od Oeuvre de Notre Dame de Salute“ v Parizu. Odločil se so, da mora v Lurd. Uboga kakor berač, seveda ni mogla plačati potovanja, ki ga je plačal ta zavod. Yvone Mignon je nastopila težko pot, ki je za njo pomenila novo muko, nov križ, novo trpljenje. Venidar je rada**

vzela tudi to trpljenje nase kot žrtev Bogu in Materi božji v svoje posebne namene (ki jih bomo spodaj omenili z njenimi besedami). Kot bolnico s težko boleznijo so jo odpeljali z belim vlakom. V vlakcu je imela mrzlico najvišje stopnje, vse telo ji je bila ena sama bolečina, o hoji ni bilo govora. Več mesecev je smela uživati samo tekočo hrano. Njeno stanje je bilo tako težko, da zaradi nezmožnih bolečin ni mogla v vlakcu ležati na postelji. Pot je prestala na nosilnici, ki je bila obešena na strop v vagonu, da se je tako izognila tresenju v vlakcu. V Lurdu je skrušena sledila vsem pobožnostim. Nato se je okopala v lurski vodi. V soboto, 21. avgusta t. l., ob 4. popoldne, se je okopala — iz vode je prišla popolnoma zdrava in je takoj shodila! Pa dajmo, da gospodična Mignon sama opiše ta trenutek ozdravljenja! Tole so njene besede: „Z veliko muko sem prestala, da so me dali v vožo. Vsaka kretanja mi je povzročala bolečine. Z neizrečeno boleščjo sem potrpevala in prisostvovala molitvam. Svoje bolečine sem darovala nebeski Materi za svoje posebne namene. A ko so me obrnili v vodi, so me prešinjile tako strašne bolečine, kot še nikdar doslej: v glavi, v pasu, v rokah, v nogah: ena sama bolečina. Misli-la sem, da se bom onesvestila od teh strašnih muk. To je trajalo nekaj hipov, a neposredno nato, še v vodi sem začutila, kako se nekaj blagega in krepkega preliva po moji izkrivljeni hrbtenici in kakor da me silijo, da naj se dvignem kvišku. Bolečine so iznenada prenehale. Po vsem telesu sem začutila neko neznanost, neverjetno moč. Dvignili so me iz vode. Bila sem prepričana, da sem ozdravela. Sledila sem tisti nevidni roki, ki me je prej kakor porivala, da naj vstanem — in stopila sem na noge — in glejte, zdaj me vidite!“ „Dobro gospodična, pravite, da ste več kot dvajset let bolni. Kako se pa zdaj počutite?“ — „Kako? Izvrtstvo! Zdaj vsaj vem, kaj se pravi biti zdrav.“ — „Ali kaj jeste?“ — „Nikoli se ne morem najesti, vedno sem lačna, jem pa vse.“ — „Gospodična, Marija vam je izkazala posebno milost. Gotovo ste veliko molili in prosili Marijo ozdravljenja?“ — „Ne, niti malo nisem prosila ozdravljenja.“ — „Kaj pa ste potem prosili, povejte mi!“ Slednjic skromno in sramežljivo tole pove: „Nisem prosila Marijo, niti da ozdravim niti da umrjem. Nasprotno, iskreno sem jo prosila, da naj še živim in da naj stalno trpim. Ti dve prošnji in bolečini sem izročala Bogu in Mariji, in sicer zato, da bi moji svoji prišli do vere v Boga in si rešili dušo.“ Nobene besede nisem mogel spregovoriti spričo tega junakega čina krščanske žrtve. Za nekaj hipov je nastal molk. Takrat je gospodična Mignon sklenila roke na kolениh in nekako otožno — vedro dejala: „Toda glejte, Marija me ni hotela uslišati!“ — „Zahvalite se ji!“ — „O, bila sem že pred volino! Včeraj sem tam klečala in molila; pustila sem tam svoje oboje in bolniške instrumente. Božje roke so močnejše, ko roke zdravnikov vsega sveta!“ Prosil sem jo, da mi napiše v svoj notes svoj naslov. Napisala mi je naslov bolnišnice v Bordeauxu: zdi se, da drugega naslova pač nima, saj je vse življenje stanovala samo v bolnišnicah! Nisem mogel drugače, kakor da sem jo še vprašal: „Toda gospodična, naravno je, da ste tedaj, ko ste stopili v lursko vodo, brez dvoma mislili na sebe in ste gotovo prosili Marijo, naj vas ozdravi!“ Zdaj pa mi je prav odločno in živo odgovorila: „Ne, gospod, prav tedaj, ko sem bila položena v vodo, sem prosila Marijo za trpljenje pa ne za ozdravljenje.“ Glejte, kakšna zausnica vsem tistim, ki govorijo o nekakšni

Nedavno so bili Kitajci prisiljeni, da so severno od Šangaja opustili svojo dosedanje obrambno linijo (označena z debelo črto) in se umaknili v boljše zavarovano rezervno linijo (črtice).

RAZNE ZANIMIVOSTI

RAK IN KAJENJE

V medicinski literaturi se je večkrat pojavila trditve, da pospešuje hudo kajenje nastanek raka. Ta trditve je med kadilci zbudila seveda zelo veliko pozornost. Kakor pa kažejo najnovejša raziskave specialistov za rakasta obolenja, ni med kajajo in rakom nobene zveze ali pa je le majhna. Prof. Roffo, vodja vseučiliškega zavoda za raziskovanje raka v Buenos Airesu, poroča, da je našel med 5000 pacienti z rakom v ustih in grlu le 24 hudih kadilcev, torej je mogel tobak rakasto obolenje povzročiti le v manj nego 1 odstotku vseh primerov. Po njegovem mnenju pa niti v teh primerih ni nastal rak zavolja draženja sluznic po dimu, temveč zavolja kajenja slabih tobačnih izdelkov, ki ostavljajo mnogo sežganih produktov. To naziranje se krije tudi z opazovanji znanega raziskovalca raka prof. dr. Bosta iz Münchena, po katerem katranasti produkti iz dima v zelo redkih primerih lahko povzročajo rakasta obolenja sluznic. Rak sam na sebi pa ni specifična posledica kajenja.

JUNAKA

Strojvodja Bridge in kurjač Salisbury sta vodila vlak proti Blackburnu na Angleškem. Nekoliko kilometrov pred postajo Harwoodom je iz kuriline odprtine svignil plamen in objel Bridgeovo obleko, ki je začela takoj goriti. Bridge pa zavornega vzvoda ni izpustil iz rok, ker je vlak baš privozil na postajo in kurjač še ni bil dosti več za upravljanje stroja. Kurjač pa se je izkazal isto tako za junaka, kajti poskušal je da bi gorečo obleko svojega tovariša pogasil z lastnimi rokami. Prešlo je sugestiji v Lurdu! Sledi fotografiranje. Gospodična Mignon trdno hodi, gre na dvorišče ter se postavi pred aparat. Nato se vrne v dvorano in previja ovoj na glavi neke bolnice s sosedne postelje, ki težko diha in se ji vidi, da jo muči vročina. Bolnica se nasmehne, a gospodična Mignon jo tolaži. Prepričan sem, da je to požrtvovalno krščansko srce resničeno našlo prave besede za tolažbo! Mislim: tukaj se pač zares izraža Duh božji! —Dr. Zudenigo.

več minut, preden mu je to uspelo. Ves ta čas se Bridge niti za trenutek ni umaknil od vzvoda in kontrolnih instrumentov. Obleka mu je zgorela do kože. Ker na postaji Harwoodu zdravnik ni bilo pri roki, se je strojevodja odločil, da se odpelje z vlakom do Blackburna. Ko so tam oba moža potegnili z lokomotive, je jima visela sežgana obleka in koža v krpah s telesa. Spravili so ju takoj v bolnišnico in upajo, da bodo jima rešili življenje.

4000 LET STAR RECEPT

V Londonu je začela neka tovarna kozmetičnih pripravkov izdelovati puder, katerega recept je nastal pred kakšnimi 4000 leti. Pri izdelavi se držijo točno navodil, ki so jih našli v nekem staroegiptskem papiru nekako iz l. 2000. pred našim štetjem. Papirus govori o negi ženske lepote s posebnimi praški. Da-li so mlade stare Egipčanke bile lepe samo zavolja tega pudra, tega seveda ni mogoče ugotoviti, toda londonska tovarna ima od svoje domisljice vsekako lepe dobičke.

STRUPENI PLINI PROTI ZOBNI GNILBOI

Dr. Weigle iz Lipskega je ugotovil, da se da strašni strupeni klorov plin uporabiti uspešno tudi proti gnitju zobnih korenin. Plin mora imeti določeno koncentracijo in ga je treba pomešati z jodom. Weigle prileplja tenko cevko na bolni zob in požene plin pod nekim pritiskom v njegovo notranjost. Plin prodre celo skozi trdo substanco zoba kar ni uspelo doslej še nobenemu medikamentu. Klorov plin razkužuje zobno korenino in okolišne dele čeljusti ter ima s tem zdravilni učinek.

ZVOČNIK IZ STEKLA

Neki steklar iz neke vasi v Turinškem gozdu je imel nenavadno domisljico, da je izdelal zvočnik iz stekla. Stvar mu je uspela. O novem zvočniku pravijo, da ima čudovito zvočnost. Izumitelj hoče izdelati sedaj celo ohišje sprejemnega aparata iz stekla, na cm lahko izvršil še vsak.

KANARČKI NA PRODAJ

Na prodaj imam mlade kanarčke, vzrejene doma. Anton Banich, 1904 W. Cermak, Rd. Chicago.

SOUTH CHICAGO, ZA NOVI LIST - MESEČNIK

Prav pred tem poročilom smo prejeli iz South Chicage vesti, da so nautušen rojaki pri sv. Juriju sklenili postati prvi bojovníki v vrstah za novi list mesečnik. Prvo bombó so še le poslali in prihodnjič, da bodo vrgli večjo. Zavedni katoliški rojaki pravijo: To delamo zato, ker je to naša katoliška in narodna zavest. Ako ne bomo katoličani podprli take akcije, kdo jo bo? — Tako je prav! So. Chicago naj bo vzgled drugim.

Obenem pa se je priglasilo te zadnje dni tudi več drugih odličnih slovenskih mož in žena, kot ustanovniki in naročniki novega lista, katere vse iskreno pozdravljamo. Ti so:

- MR. MICHAEL KAPSCH, naš nautušen zastopnik in dolgoletni prijatelj iz Colorado Springs, Colo. \$5.00
MRS. ANA BÖRSTNIK, nautušen in zavedna Slovenka iz Chicage \$5.00
MRS. JENNIE JARC, naša dolgoletna nautušen prijateljica in naročnica iz Pueblo, Colo. \$5.00
MR. MICHAEL KUTIN, naš zavedni in nautušen rojak in prijatelj iz Chicage \$5.00
MR. FRANK BICEK, naš slovenski brivec in nautušen Slovenec iz Chicage \$5.00
MRS. ANA SCHERINGER, nautušen Slovenka iz Rapid River, Mich. \$5.00
MR. JOHN POTOKAR, naš dolgoletni nautušen Slovenec in prijatelj iz Clevelanda, Ohio. \$5.00
MR. JAKOB SPREITZER, naš nautušen prijatelj in naročnik iz Selah, Wash. \$5.00
MR. MARTIN SHIFRER, naš dolgoletni nautušen prijatelj in naročnik iz So. Chicage \$5.00
MR. ANTON JAKŠE, dolgo letni naročnik in prijatelj našega lista iz So. Chicage \$5.00
MR. FRANK JUVANČIČ, nautušen agitator in prijatelj katoliškega tiska iz So. Chicage \$2.00
MR. ALEKS OMERS, nautušen Slovenec in prijatelj iz So. Chicage \$2.00
MR. MARTIN MATJAŠIČ, dolgoletni naročnik in prijatelj iz So. Chicage \$2.00
MRS. KATARINA TOPORS, nautušen in zavedna slovenska družina iz So. Chicage \$2.00
MR. JOHN SAJOVIC, naš nautušen naročnik in prijatelj iz So. Chicage \$2.00

Zanimanje za novi list torej narašča. Iskrena hvala vsem, ki so se prijavili in k temu gibanju pristopili. Dal Bog obilo posnemalcev.

Ponovno opozarjamo vse naša katoliška društva, vse naše slovenske katoliške družine in vse posameznike, da se temu gibanju pridružijo. Prosimo pa odločite se čimpreje morete. Pogoj, predno se bo začelo z listom je 1000 predplačanih naročnin. Stevilo stalno raste, le prepočasi. Ako imate namen, da se pridružite temu gibanju, storite to takoj. Ako dobimo pravočasno zadostno število naročnin, bo začel list lahko izhajati že z novim letom. Ali želite vi to? Ako želite, tedaj se takoj prijavite. Kdor odlašaj, s tem le zavlačuje hitrejšo izdajanje in hitrejši pojav lista. Zato še enkrat: KDOR HITRO POMAGA, BO DVAKRAT POMAGAL!

POMAGAJ! DELAJ! ZIDAJ!

To je geslo akcije za novi list-mesečnik

Še nikdar ni bila potreba za jačenje in širjenje katoliškega tiska med ljudmi, kakor je v sedanjih časih. Še nikdar niso nasprotniki bruhal iz sebe toliko napadov in udarov proti krščanstvu in njega nazorom, kakor v sedanji dobi. Protivrška fronta je aktivna noč in dan in neprestano preži, kje bomo popustili katoličani, da udre v naše vrste in da osvoji ljudska srca in v njih uniči ljubezen do Boga in vsega kar je katoliškega. Zato moramo biti katoličani neprestano na straži. Naš najboljši stražar je naš lastni katoliški tisk, kolikor ga imamo. Potrebujemo pa še močnejši tisk. Obenem pa list, ki naj skuša zbrati in ohraniti našemu narodu v spomin zgodovino slovenskih pionirjev v Ameriki in zgodovino slovenskega naroda yobče v tej zemlji. Vse to tvori potrebo, da katoliški Slovenci pokličemo v življenje še en list — mesečnik, kateri naj bo posvečen namenu, ki smo ga zgoraj navedli. Iz tega razloga je razpisana posebna kampanja za ustanovitev novega lista mesečnika. Ustanovnina je \$3.00 in enoletna naročnina za \$2.00. Skupaj \$5.00.

K ustanovniki se posebno vabi vsa slovenska katoliška društva, da pristopijo in postanejo člani ustanovniki novega lista. Vzemite pri vseh katoliških društvih na Vaši prvi seji to stvar na znanje in v pretres.

Vabi se tudi vse slovenske družine in vse posameznike, da pristopijo k tej akciji in postanejo ustanovniki in naročniki novega lista.

Za prijavo k tej akciji se poslužite kar spodaj navedenega kupona, katerega izpolnite in pošljite na Upravo Amer. Slovenca. — Storite pa to čimpreje. Kampanja za ustanovitev novega lista mesečnika je v telku, zdaj je čas, da pomagate. — Za slučaj, da se z listom ne prične, dobi vsak, vsak cent, ki ga prispeva v ta namen povrnjen nazaj.

Ne odlašajte, ampak še danes izpolnite spodnji kupon in se prijavite kot ustanovnik in naročnik predlaganega novega lista — mesečnika.

KUPON
UPRAVA AMER. SLOVENCA,
1849 West Cermak Rd., Chicago, Ill.
Cenjeni: — S tem vam pošiljam svoto \$..... s katero se prijavljam kot ustanovnik ali naročnik novega lista — mesečnika, zakar prosim, da mi pošljete tozadevno potrdilo. To pošiljam s tem pridržkom, da ako list ne začne izhajati, da mi to poslano svoto vrnete. Ko list začne izhajati, mi ga pošiljajte na sledeči spodnji naslov:
Ime.....
Naslov.....
Mesto..... Država.....

"Dušica"

ROMAN
—
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

Trdo ob Chauvelinu je stal, brezskrbno in malomarno, kot bi na vsem svetu ne imel nobenih sovražnikov, in mu je ponujal tobačnico.

Chauvelin je svojčas pravil Margareti, da je videl že marsikak drzen udarec v svojem življenju. O tem, kar ga je sedaj čakalo, pa se mu menda še pač nikoli ni sanjalo —

Njegova ušesa so poslušala na bližajoče se korake, njegove oči so bile uprte v vrata, brez skrbno obnašanje Percyjevo ga je popolnoma premotilo —

Segel je v tobačnico in si nesel lep zaglogaj k nosu —

Le tisti, ki je kedaj po nesreči dobil popra v nos, le tisti more slutiti, v kak brezupen položaj spravi človeka in vse njegove živce tak — "tobak".

Chauvelina je hotelo kratkomalo razgnati. Stresal se je in kihal, kihal, — malo da ga ni zadušilo. Slep je bil, gluhi, nem.

In med tem je Blakeney hladno in brez vsakršne naglice vzela klobuk, vrgel nekaj denarja na mizo in ravnodušno odkorakal iz sobe —

XXV.

ZID.

Vse to se je vršilo naglo, niti minuto ni trajalo, in Margareta se je komaj zavedala, kaj se je pravzaprav zgodilo.

Vesetje in občudovanje ji je polnilo dušo. Kako gladko, kako lepo mu je šlo vse izpod rok! Kakor priučeno. O, ta iznajdljiva "Dušica" —! Sedaj se je sama prepričala, da ga ne občudujejo zaman —

Chauvelin je še vedno kihal, si brisal solze in si snažil nos. Ni vedel nič, ni slišal nič, ni mogel klicati na pomoč, komaj da je sapo lovil. In pretkana "Dušica" mu je ušla —

Pa novi strahi so vznemirili Margareto. Za trenutek seve se je Blakeney srečno izmuznil. Najbrž pojde sedaj naravnost k "Blanchardovi koči", je premišljevala. Desgas in njegovi ljudje ga po vsej verjetnosti ne bodo dobili v pest. Pa vsa pota so bila zastražena in obrežje tudi. Kako daleč bo prišel Percy s svojo visoko postavo — in že ga bodo opazili in mu sledili, kakor jim je bilo naročeno!

Bridko si je očitala, zakaj ni pohitela k njemu v sobo. Povedala bi mu bila, da ga ljubi —. Te tolažbe, si je pravila, je morebiti še najbolj potreben. In posvarila bi ga bila —. Saj ni ničesar slutil! Saj ni vedel, kaka povelja je dal Desgasu Chauvelin! In morebiti prav sedajle —

Koraki so zadoneli trdo pred vrati. "Stoj!" je nekdo zaklical.

Desgas je bil s svojimi ljudmi. Chauvelinu je nekoliko odleglo. Kihanje je počasi ponehalo. Postavil se je na noge in prišel je do vrat prav v hipu, ko je Desgas potrkal.

Odprl je vrata in še preden je mogel njegov pomočnik ziniti besedo, mu je zaklical kihajoč:

"Dolgi Anglež — h-c-hi —! Brž, ali ste ga videli?"

"Kje, državljani?" se je čudil Desgas.

"Tule je bil, človek božji! Še ni pet mi-

nut, da je šel odtod, skoz — h-c-hi — skoz tale vrata!"

"Nikogar nismo videli, državljani! Meseča še ni in —"

"In vi ste prišli natančno pet minut prepozno, prijatelji!" je odvrnil Chauvelin jezno.

"Državljan, — jaz —"

"Storili ste, kar sem vam zapovedal —. Vem. Pa preklicano dolgo je trajalo! Na vso srečo se ni nič hudega — h-c-hiii — zgodilo. Sicer bi vam slaba predla!"

Desgas je nekoliko prebledel. Poznal je svojega visokega zapovednika in vedel je, da se ni šaliti z njim, kadar je jezen.

"Dolgi tujec, državljani —?" je začel.

"— je bil v tejle sobi, pet minut je temu, in večerjal tamle pri mizi. Iz razumljivih vzrokov — h-c-hiiii — se ga nisem hotel sam lotiti. Brogard je pretrpust in tisti prokleti Anglež je močen ko vol, in tako se mi je izmuznil skoz — h-c-hiiii — skoz prste."

"Pa ne bo daleč prišel, državljani!"

"He —?"

"Kapitan Jutley je poslal stražam štirideset mož pojačenja. Dvajset jih je šlo na obrežje. Iznova mi je zati jeval da so straže ves dan strogo pazile in da noben tujec ni mogel neopažen na obrežje."

"To je dobro! Ali razumejo ljudje svojo nalogo?"

"Dobili so dovolj jasna povelja, državljani! Jaz sam sem govoril z njimi, preden so odšli na postojanke. Vsakemu tujcu bodo sledili kolikormogoče neopaženo, posebno če bi bil visokozrastel in plečat in če bi sključeno hodil, kakor bi hotel prikriti svojo dolgo postavo."

"In na noben način ga ne smejo ustavljati ali zadrževati!" je povdarjal Chauvelin. Tista pretkana "Dušica" bi se izmuznila — h-c-hiiii — nerodnim prstom. Pustiti ga moramo, da nam pokaže pot k "Blanchardovi koči", tam ga ulovimo."

"Ljudje vse to dobro razumejo, državljani! In tudi to sem jim naročil, da mora eden mož od straže takoj priti k vam poročat, drugi pa morajo slediti Angležu."

"Dobro!" — Chauvelin si je mel roke.

"Še več novic imam, državljani!"

"No —?"

"Dolg, visokozrastel človek, po vsem soditi Anglež, se je pred uro ali kaj pogovarjal z Židom Rubenom, ki stanuje tod blizu."

"Da, — in?"

"Govorila sta o konju in vozu, oboje je Anglež najel in pripravljeno bi naj bilo zanj ob enajstih."

"Enajst je že mimo —. Kje stanuje tisti Ruben?"

"Par minut odtod po cesti naprej."

"Pošljite vojaka vprašati, ali se je Anglež odpeljal v Rubenovem vozu!"

"Da, državljani!"

Desgas je odšel.

Napeto je poslušala Margareta in vsaka beseda je bila nož za njeno ljubeče srce. Temne slutnje so jo obhajale, obup se je je loteval.

(Dalje prihodnjic)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

IZ DOMOVINE

Nezgoda

Na Dobovi širijo in izboljšujejo kolodvor, pri čemer je zaposlenih nekaj sto delavcev, ki izmenjavajo stare tračnice z novimi, da bodo povečali hitrost vlakov od 60 na 80 kilometrov brzine. Pri tem delu je prišlo do nezgode. Pri izpodletenju takozvane železniške brane, katero hkratu dvigne 200 delavcev, je bilo poškodovanih več delavcev in so jih morali odpeljati v bolnico.

Nenavadni dvoječki

Na vrtu nekoga posestnika v Vavti vasi pri Novem mestu na Dolenjskem je rodila jablana dvoje jabolk-dvoječkov. Oba primera dvoječkov imata po dve muhi, toda samo en peclj.

Ogenj

V Gorici pri Leskovcu je ogenj uničil posestniku Alojzu Račiču hlev, kaščo in lesene pode ter kolec in povzročil škodo za 60.000 dinarjev.

Smrtna nesreča

Pri Sv. Lovrencu pri Drovogradu je posestnik Peter Guče pognal motor, pri čemer ga je zadela ročica s tako silo v trebuh, da je kmalu na to podlegel hudim notranjim poškodbam.

Ta dom
na 3422 Pierce Ave.
avtomatično kurjen
S PLINOM
Za samo \$125 na leto!

✱ Tu je dokaz, da je PLINSKA KURJAVA res pridobitev med avtomatičnimi kurjavami. Hiša, ki se vidi, je sedem-sobna, zidana iz opeke, s kurjavo na gorki zrak. Je eden tisočev in tisočev čičaških domov, ki so našli odgovor na popolno svobodo od skrbi s pečjo na ta lahki, ekonomičen način. Povprečni stroški za kurjavo čičaških domov s plinom so bili:

- v 1934-35 (mila zima) \$155
- v 1935-36 (skrajni mraz) 174
- v 1936-37 (normalna zima) 158

Povprečen račun za povprečni čičaški dom s plinsko kurjavo v zadnjih treh letih SAMO \$162!

POKLIČITE, PIŠITE ALI TELEFONIRAJTE ZA BREZPLAČNO OCENITEV GLEDE STROŠKOV PLINSKE KURJAVE V VAŠEM DOMU.

* Povprečni letni stroški za 1935-36-37

Plinska kurjava je EDINA popolnoma avtomatična kurjava . . .

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W.

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:

JOHN PRISEL

15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO
ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN
PRODAJALEC HIŠ.

Pisano polje

J. M. Trank

Ne bo, pa je.

Iz Turčije je prišla vest o neki medvedji punči, prej iz Indije o nekem volčjem otroku. Slovenski materialist je takoj na konju, hudo se postavi, pa so takoj najtežja vprašanja rešena. Škoda res, da moramo tako drago plačevati razne profesorje, ki so vrlo počasni, pa bi imeli lahko vse rešeno brez plače. Kako bi bilo rešeno, no, kdo bi se za to zmenil, ko je "brez besed, brez govornice razumno mišljenje nemogoče", zato odpiramo tudi usta prav do ušes. da bi prišlo potem do nekaj — mišljenja.

Škoda bi bilo — mišljenja. Vsaj ena misel pa mi je šinila v glavo pri ti medvedji in volkovski robi. Profesor brez profesure meni: "Človek se razlikuje od živali po svojem mentalnem stanju le za eno stopnjo, ki je plod razvoja v teku najmanj enega milijona let". Naj bo en milijon. Razvoj bi bil toraj silno počasen. Ampak padec dol na živalsko stopnjo je pa — bliskovit. Osemletna deklica pride med medvede, šestleten

otrok med volkove in milijonskoletni razvitek živali v človeka je izginil po par letih. Pravim: ne bo tako! Ako kdo hoče verjeti to robo o medvedjem in volčjem človeku ali o človeškem medvedu in volku, naj verjame, svobodno mu, in svobodno mu je tudi, če je takoj pri rokah o človeški živali, ampak vsaj jaz ne verujem v nobenega živalskega človeka, niti ne v nobeno človeško le malo bolj razvito žival. To ne bo, pravim. Nekaj pa je pri vsem tem. Recimo, da bi se bilo res kaj takega s to turško deklico ali z indijskem otrokom prigodilo, vse bi le pričalo, kako hitro zdrkne človek nazaj ne morda med živali, ampak globoko zdrkne nazaj v civilizaciji, kadar mu zmanjka ali si je sam spodmaknil kulturno podlago. In prav na tem smo dandanes. Sicer še nismo ravno nobeni medvedje ali volkovi, ampak silno divji, če hočete — divjaški smo, dasi se n. pr. vozimo v limuzinah in pijemo šampanjca, ko smo vse to na "živalsko" zviti in kruti način spravili v te fine, pa le medvedje in volkove roke.

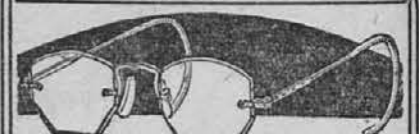
Ne bo! Človek ni prišel od živali, toraj ne more iti nazaj med živali. Pa je! Kadar

zadrzne iz človeškega stališča v kulturi, je civilizacije konec, ni morda kaka žival tak človek, v ravnanju pa je prav blizu živalim. Ni treba hoditi med Turke ali Indijce, ozrite se malo okoli sebe, pa boste imeli dosti dokazov za drugi del, za prvi del je vse bolj kikenkoken, in to ni nobeno eksaktno znanje.

ŽIVA SLIKANICA

Tetoviranje telesa je pri manj kulturnih narodih splošno v navadi. Rekord pa je gotovo odnesel v tej stvari neki John Bennell iz Sydneja, ki je sedaj v svojem 82. letu starosti umrl. Ta mož je imel na svojem telesu nad 800 tetoviranih znakov, ki predstavljajo vse mogoče stvari, kakor n. pr. ladje, ljudi, metulje, zastave, orle, kače, konje, ribe itd. Bennell je nalašč v ta namen ustanovil poseben institut za tetoviranje in je bil sam nekaka reklama za to svojo ustanovo. Ta čudoviti rekorder je celo sam večkrat dejal da mu gre kupčija prav dobro.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

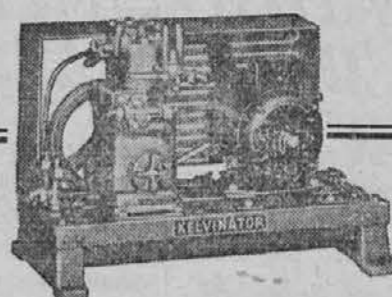

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

TRGOVSKA REFRIGERACIJA

ZA

MESARJE FLORISTE GOSTILNE
PEKE RESTAVRANTE GROCERIJE
KRZNARJE DELIKATESE
in druge prodajalne

✱ Ne glede, kako vrsto refrigeracije želite, poslužite se Commonwealth Edisonove popolne električne refrigeracijske postrežbe. Naši izvežbani inženirji so pomagali mnogim tisočem čičaških trgovin pri izdelovanju načrta, izbiranju in instalaciji vsake vrste opreme za zmrzovanje, ohlajevanje, in mrzlo konserviranje. Njih izkušnost in praktična pomoč je vaša brez stroškov ali obveznosti. Samo telefonirajte RANDolph 1200, Local 170 ali 174.

KOMERCIJALNA REFRIGERACIJA
REFRIGERACIJSKE IZLOŽBE
OHLAJEVALCI PIJAČ VODNI OHLAJEVALCI SOB

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

72 WEST ADAMS STREET

iskarna
Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!